

Legal Alert

Sąd Najwyższy rozstrzygnął kwestię składania rezygnacji członka zarządu spółki kapitałowej

W dniu 31 marca 2016 roku Sąd Najwyższy rozstrzygnął, komu członek zarządu spółki kapitałowej składa oświadczenie o rezygnacji z pełnionej funkcji. Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego kończy długotrwały spór i gwarantuje ujednoczenie dotychczas zróżnicowanej praktyki postępowania członków zarządów. Pewności prawa nie sprzyjało również niejedolite orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów powszechnych oraz rozbieżności stanowisk przedstawicieli doktryny.

Trzy główne stanowiska

Przedmiotowe orzeczenie zapadło w rezultacie wniosku złożonego przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wobec rozbieżności w wykładni obowiązujących przepisów. W zgłoszonym wniosku zwrócił uwagę, że przeważają trzy koncepcje w kwestii oznaczenia adresata oświadczenia o rezygnacji, które wzajemnie się wykluczają i powodują rzeczywiste utrudnienia w realizacji uprawnień członka zarządu spółki kapitałowej, jakim jest prawo do złożenia rezygnacji z pełnionej funkcji.

Zgodnie z pierwszym stanowiskiem oświadczenie członka zarządu o rezygnacji powinno zostać złożone jednemu członkowi zarządu lub prokurentowi. Takie rozwiązanie uzasadnia fakt, że zarząd spółki jest organem prowadzącym sprawę i reprezentującym spółkę. Znaczącym utrudnieniem, które powstaje w związku z przyjęciem tego stanowiska jest sytuacja, w której rezygnację składa członek zarządu jednoosobowego lub ostatni członek zarządu wieloosobowego.

Drugie stanowisko zakłada, że członek zarządu spółki kapitałowej składa oświadczenie o rezygnacji radzie nadzorczej lub pełnomocnikowi powołanemu uchwałą zgromadzenia wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością albo uchwałą walnego zgromadzenia spółki akcyjnej. Zastosowanie tego trybu rezygnacji uzasadnia ustawowe wyłączenie reprezentacji spółki przez zarząd w umowach oraz sporach z członkiem zarządu. W praktyce jej zastosowanie może być znacząco utrudnione w spółkach, w których nie funkcjonują rady nadzorcze, a wspólnicy nie powołują pełnomocnika. Brak jest wówczas osoby odpowiedzialnej za przyjęcie rezygnacji członka zarządu.

W praktyce funkcjonowania spółek kapitałowych zastosowanie znajduje składanie rezygnacji organowi uprawnionemu do powoływania członków zarządu. Przemawia za tym możliwość natychmiastowego powołania nowego członka zarządu przez organ przyjmujący rezygnację. Z drugiej strony stanowi to rozszerzenie kompetencji zgromadzenia wspólników i walnego zgromadzenia, które nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach i godzi w ustawowe prawo reprezentacji spółki kapitałowej przez zarząd.

Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego

W podjętej uchwale Sąd Najwyższy przychylił się do pierwszego z przedstawionych stanowisk, rozstrzygając, iż oświadczenie członka zarządu spółki kapitałowej jest składane wobec jednego członka zarządu lub prokurenta. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy jedynym członkiem zarządu jest wspólnik w jednoosobowej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością albo akcjonariusz w jednoosobowej spółce akcyjnej.

Kontakt

W celu uzyskania dodatkowych informacji prosimy o kontakt:

Ewa Szlachetka
Partner

T: 22 50 50 787
ewa.szlachetka@eversheds.pl

Krzysztof Feluch
Of Counsel

T: 22 50 50 750
krzysztof.feluch@eversheds.pl

eversheds.pl

Zapisz się na nasz newsletter>

Otrzymuj cykliczne informacje o ważnych zmianach w prawie oraz organizowanych przez nas wydarzeniach

Z tezy uchwały nie wynika, komu składane jest oświadczenie o rezygnacji przez członka zarządu jednoosobowego, ostatniego członka zarządu wieloosobowego albo wszystkich członków zarządu wieloosobowego, w sytuacji gdy spółka nie ma prokurenta. Wobec braku uzasadnienia podjętej przez Sąd Najwyższy uchwały zasadne jest przyjęcie, że w takim przypadku należy powołać pełnomocnika do przyjęcia rezygnacji od członka zarządu.

W przypadku spółek kapitałowych jednoosobowych, w których jedyny wspólnik albo akcjonariusz jest jednocześnie jedynym członkiem zarządu, zdaniem Sądu Najwyższego złożenie oświadczenia o rezygnacji wymaga zachowania formy aktu notarialnego. O dokonanej czynności notariusz zawiadamia sąd rejestrowy, przesyłając wypis aktu notarialnego.

Uchwała Sądu Najwyższego rozwiązuje wątpliwości w kwestii składania oświadczenia o rezygnacji członka zarządu ze sprawowanej funkcji. Wobec jej podjęcia należy opowiedzieć się za odstąpieniem od dotychczasowej praktyki składania rezygnacji innym organom spółki lub osobom przez nie upoważnionym. Wszelkie wątpliwości z pewnością zostaną całkowicie rozwiane po publikacji uzasadnienia do uchwały Sądu Najwyższego.